

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра економіки та менеджменту

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти та вчених**

м. Одеса, 21 листопада 2025 року

**Одеса
2025**

Організатори: Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра економіки та менеджменту.

Укладачі:

Кібік Ольга Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Котлубай Вячеслав Олексійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Капустян Ірина Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія».

Економіко-правовий розвиток сучасної України : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. здобувачів вищої освіти та вчених, м. Одеса, 21 листопада 2025 р. / за ред. д.е.н., проф. О.М. Кібік. Одеса : НУ «ОЮА», 2025. 262 с.

DOI: 10.32837/11300.31015

Думка укладачів може не збігатись з думкою авторів матеріалів. Відповідальність за зміст матеріалу несе автор. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності несе автор.

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА РІШЕННЯ

Карлін М.І., Чжишань Лінь Необхідність підвищення фінансової грамотності громадян як інвесторів на фінансовому ринку	206
Стащук О.В. Фінансова звітність у прийнятті фінансових рішень на підприємстві	209
Теслюк С.А., Шевчук Р.М. Історія розвитку фінансових технологій та їх вплив на банківську діяльність.....	211
Ульяницький А.О. Механізми фінансової підтримки цифрової модернізації харчової промисловості у післявоєнний період.....	214
Катюжанська А.Є. Управління фінансовими ресурсами при реалізації інноваційних проєктів в умовах невизначеності.....	217
Дмитрук Д.О. Шляхи подолання інфляції в сучасній Україні	219
Антонян І.Є. Мікрофінансування як інструмент підтримки малого бізнесу України.....	222
Довженко С.С. Значення фінансової грамотності у прийнятті економічних рішень	225
Корнута А.В. Фінансова обізнаність населення як умова сталого економічного розвитку України	228
Лета А.В. Безготівкові рахунки як чинник розвитку сучасної економіки України.....	230
Мотрук П.М. Фінансові інструменти як основа прийняття ефективних фінансових рішень	233
Федорова Д.Є. Виклики реалізації фіксальної політики в Україні в умовах воєнного часу.	236

СЕКЦІЯ 5. АНГЛОМОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Redina Y. Management of Public Investment in Recovery Infrastructure	240
---	-----

сприяють стабільності довгострокового фінансування [1]. Враховуючи локальні економічні умови, українські підприємства мають потенціал адаптувати ці моделі, створюючи власні механізми інтегрованого управління фінансовими потоками.

У підсумку зазначимо, що ефективне управління фінансовими ресурсами інноваційних проєктів в умовах невизначеності можливе лише за умови системної інтеграції стратегічного планування, гнучких методів реалізації, дієвого контролю та професійної підготовки управлінського персоналу, що вимагає переходу від традиційних централізованих підходів до адаптивних систем управління, які забезпечують стійкість і конкурентоспроможність українських компаній у мінливому економічному середовищі.

Література

1. Біла І. С., Іллічова Е. І. Світовий досвід державно-приватного партнерства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 21. С. 126-129.
2. Казанцев Д. Fintech в Україні 2025: проблеми, тренди, інновації. URL: <https://mezha.media/articles/chim-zhive-ukrajinskiy-fintech-sektor-300651>
3. Хадарцев О.В. Портфельні теорії управління фінансовими інвестиціями: навчальний посібник для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Полтава: ПолтНТУ, 2018. 94 с.

Дмитрук Д.О.,

здобувачка 2 курсу

факультету адвокатури та антикорупційної діяльності,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ІНФЛЯЦІЇ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Інфляція виступає одним із ключових макроекономічних процесів, що відображає тривале зростання загального рівня цін та відповідне зниження купівельної спроможності грошей. Для сучасної України це явище набуває особливої актуальності, оскільки функціонування національної економіки відбувається під впливом комплексних внутрішніх та зовнішніх факторів. Сукупність структурних дисбалансів, бюджетних і монетарних обмежень, а також

геополітичних та воєнних викликів посилює інфляційний тиск, визначаючи специфіку економічної динаміки та формуючи пріоритети державної політики в умовах нестабільності.

Українська економіка демонструє багатофакторний характер інфляції. До внутрішніх чинників належать зростання грошової маси, дефіцит державного бюджету, підвищення виробничих і логістичних витрат, що формують додатковий ціновий тиск. Дослідники відзначають, що інфляційні процеси часто пов'язані з надмірною емісією та неефективною структурою державних видатків. Серед зовнішніх чинників ключовими є подорожчання енергоносіїв на світових ринках, девальвація національної валюти та волатильність міжнародних цін на сировину. Вплив воєнного стану посилює інфляційний ефект через порушення логістичних ланцюгів, зростання оборонних витрат і зниження загальної економічної стійкості [2].

У науковій і практичній площині прийнято розрізняти інфляцію попиту та інфляцію витрат. Перша виникає у випадку, коли сукупний попит перевищує пропозицію, а друга – коли збільшуються витрати на виробництво, зокрема через зростання цін на енергоносії, сировину чи оплату праці. В українських умовах найбільш відчутною є саме інфляція витрат, що пов'язано із зовнішньою енергетичною залежністю та зростанням вартості логістичних послуг [3].

Слід зазначити, що інфляція призводить до зменшення реальних доходів населення, зокрема впливає на зниження купівельної спроможності громадян. Ще одним її наслідком є зниження рівня заощаджень, оскільки грошові активи втрачають свою реальну вартість, що негативно впливає на мотивацію до накопичення та інвестування. Інфляційні процеси для суб'єктів господарювання зумовлюють посилення економічної невизначеності, підвищення ризиків та ускладнення формування довгострокових стратегічних орієнтирів. В умовах зростання цін організації змушені адаптувати цінову політику, переглядати структуру витрат і коригувати інвестиційні рішення, що може обмежувати їх конкурентоспроможність. Для державного сектора інфляція має не менш значущі наслідки, так як вона послаблює довіру економічних агентів до національної

валюти, ускладнює процес бюджетного планування та виконання, а також створює передумови для формування і поглиблення дефіциту бюджету.

Вчені відзначають особливу чутливість продовольчого сектору до інфляційних коливань. За статистичними даними, у квітні 2025 року ціни на основні продукти харчування зросли більш ніж на 22% у річному вимірі, що суттєво посилило загальну інфляційну динаміку. Населення, зіштовхуючись зі зниженням реальної купівельної спроможності споживчого кошика, вимушено коригує споживчу поведінку, а саме скорочує витрати, переходить до економніших моделей споживання, нагромадження заощаджень у більш стабільних активах або знижує вимоги до якості придбаних продуктів. [1].

Для стримування інфляційного тиску необхідним є комплексний підхід, що поєднує інструменти монетарної, фіскальної та валютної політики. Центральну роль у цьому процесі відіграє Національний банк України, який орієнтується на середньострокову інфляційну ціль у 5%. НБУ застосовує регулювання облікової ставки, операції з підтримки ліквідності, валютні інтервенції та низку обмежень на валютному ринку. Зокрема, підвищення облікової ставки у 2025 році розглядається як захід щодо зниження темпів інфляції. Проте у воєнних умовах та за наявності порушень трансмісійних каналів ефективність стандартних монетарних механізмів є частково обмеженою, що зумовлює потребу їхньої подальшої адаптації. [2].

Антиінфляційна політика має включати скорочення бюджетного дефіциту, раціоналізацію державних витрат, індексацію доходів населення та механізми корекції заробітної плати відповідно до індексу споживчих цін. Важливе значення мають податкові інструменти, спрямовані на стримування надмірної грошової пропозиції, а також оптимізація програм державної підтримки. У практиці вирізняють активні заходи, спрямовані на усунення причин інфляції, та пасивні, що забезпечують адаптацію економіки до інфляційного середовища. Ключовими для України є стабілізація валютного курсу, розвиток експортного потенціалу та зменшення імпортозалежності, що послаблює зовнішній ціновий тиск. Наявна політика НБУ ґрунтується на поєднанні процентних, валютно-курсних та

комунікаційних інструментів, що забезпечують гнучке реагування на зміни кон'юнктури [2].

Довгострокове стримування інфляції можливе лише за умов структурних реформ, зокрема через підвищення продуктивності, модернізації виробництва, розвитку логістики, посилення конкуренції та зменшення ролі монополій. Для України це включає відновлення промислових і аграрних потужностей та підвищення енергоефективності. Важливим є управління інфляційними очікуваннями через прозорість рішень НБУ, послідовність монетарної політики та зміцнення довіри до національної валюти. Таким чином, інфляція в Україні має комплексний характер і зумовлює зниження добробуту та зростання економічної нестабільності, що потребує узгодженої монетарної, фіскальної та реформаторської політики.

Література

1. Антощенкова В.В., Семперович І.В. Основи глобального продовольчого забезпечення. *Еконосіка та суспільство*. 2024. №59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3385>.
2. Інфляційний звіт. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/monetary/report>.
3. Як змінюються ціни та рівень інфляції в Україні. Слово і діло (аналітичний портал). URL: <https://surl.lt/uxjvyw>.

Антонян І.Є.,

здобувачка I курсу

факультету судового та міжнародного права,

Національний університет «Одеська юридична академія»

МІКРОФІНАНСУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ МАЛОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

У сучасних умовах трансформації української економіки, спричиненої війною, глобальними викликами та потребою у швидкому відновленні, особливого значення набуває підтримка малого бізнесу. Саме малі та